

af en vis Forpagter Peterſen i Atterup, hvorved han ſkulde have ſøgt at indvirke paa 2 Vælgeres Stemmegivning. I den Henſeende har Klagen viiſt ſig aldeles urigtig, idet den Paagjældende ſlet ikke har rettet nogenſomhelſt Opfordring til de nævnte Mænd om at ſtemme i den ene eller anden Retning, ligesom det ogſaa er urigtigt, ſom det i Klagen hedder, at den ene af diſſe Mænd ſkulde have ſagt, at Forpagteren har talt med dem om dette, idet de have erklæret, at de ſlet ikke have talt med ham. Ligeledes er det fuldſtændig urigtigt, hvad der er anført med Henſyn til Placeringen af Sognene i ſærſkilte Lokaler, forſaa vidt nemlig Klagen giſ ud paa, at dette var ſket til Trods for Indſigelſer fra forſkjellige af Valgbeſtyrelſernes Side, og paa ſamme Maade forholdet det ſig, forſaa vidt Klagen tager Henſyn til den Maade, hvorpaa man var gaaet frem ved Valget af Liſteføerne. Der har det ogſaa viiſt ſig, at Klagen var helt ubegrundet. Men dernæſt maa jeg yderligere bemærke, at, forſaa vidt angaar det, ſom var Klagens Hovedindhold, nemlig det umaadelige Tryk, ſom der fra forſkjellige Godſers Side ſkulde være lagt paa Vælgerne, have de fremkomne Undeſøgelſer paa det Tydeligſte viiſt, at noget Saadant ikke har fundet Steb, et ſaadant Tryk har der ſlet ikke været, kan jeg gerne ſige. Det er det, jeg navnlig har at indvende mod det ærede Flertals Udtalelſer, naar det har den Opfattelſe — det ærede Flertal fremſtiller naturligviis Sagen i Overensſtemmelſe med den Opfattelſe, det er kommet til — at der ſkulde have været udøvet et tilbøieligt og i alt Fald mod Valglovens Mænd ſtridende Tryk, men blot ikke kan komme til den Betragtning, at det har været udøvet i tilſtrækkelig ſtor Udſtrækning til at faae Indflydeleſe paa Valgets Godkendelſe. Jeg maa være af den Overbeviſning — det er oplyſt ved Forhørene — ſaaledes ſom jeg for det ene Godſes Bedkommende ſtrag paa Forhaand kunde ſige, at det ikke er Tilfelbet. Det er navnlig for det ene Godſes Bedkommende tydeligt, at der ikke har været udøvet noget Tryk, ja, at der ikke engang har været Spor af noget Saadant. Dette gjælder for Vaſnes's Bedkommende. Det, der her er foregaaet, er jo det, at Godsforvalteren har efter Overenskomſt med Godſeieren udsendt et Cirkulære, hvori han for at virke for et heldigt Valg, ſom det hedder, anmoder de Paagjældende om at ſtemme paa Grev Holſtein, og dette Cirkulære er blevet udsendt ikke ſaaledes, ſom efter Fr. Feldthufens Klage blot til Leiehuſmænd og dem, der ſkyldte Godſet Penge, men det er blevet udsendt til Alle, ſom overhovedet ſtod i nogen Forbindelſe med Godſet, og det i et ſtort Omfang til Gaardmænd, Gaardfæſtere, til Gaardeiere, der ſkyldte Godſet Penge, ja endogſaa til Forpagtere paa 50 Aar, til Fæſtehuſmænd og til Andre, alſaa ogſaa til en ſtor Mængde Perſoner, paa hvem der ikke kunde være Tale om

at udøve noget Tryk. Og forſaa vidt det ſiges, at Cirkulæret er omſendt til Godſets Skyldnere, ſaa maa det bemærkes, at en ſtor Del af dem befandt ſig under ſaadanne Forhold, at deres Penge ikke kunde opſiges før efter adſkillige Aars Forløb, En endogſaa førſt efter 20 Aars Forløb, hvilket alſaa vilde være meget ſjernt. Diſſe Cirkulærer ere, ſom jeg ogſaa dengang oplyſte, blevne udsendte af den Grund, at Grev Holſtein havde gjort det til en Betingelſe for at ſtille ſig, at han blev opfordret af et tilſtrækkelig Antal Vælgere; derfor maatte man tilveiebringe en Opfordring for at ſe, hvor Mange man kunde faae til at underſkrive. Det maa bemærkes, at der blev udsendt 2 forſkjellige Cirkulærer af ſamme Indhold, men paa forſkjellige Dage, og dette er i et Blad blevet fremſtillet ſaaledes, at det førſte Cirkulære blot var rettet til Leiehuſmænd og Andre, der ſtode i Afhængighedsforhold til Godſet, men at man derpaa i Anledning af Udtalelſer i et Blad derom havde udsendt et andet Cirkulære til andre Perſoner, der ikke ſtode i et ſaadant Forhold til Godſet. Dertil maa jeg bemærke, at det ved Forhøret har viiſt ſig, at dette ikke alene ikke er konſtatet, men det er ligefrem blevet godtgjort, at denne Meddelelſe er urigtig, idet det fremgaa af flere af de i Henhold til Cirkulærerne indkomne Svær, at diſſe ere komne fra Gaardmænd og det paa en ſaadan Tid, at de maa referere ſig netop til det førſte Cirkulære. Ligeſom Cirkulæret nu i ſit Indhold ikke har nogenſomhelſt Antydning af Løfte, Truſel eller Deſlige, ſaaledes have de Paagjældende ogſaa ved forefaldende Leiligheder ladet ſig det være magtpaaliggende at gjøre det klart for hvem, der kunde være i Tvivl derom, at det ikke var Meningen dermed at øve nogenſomhelſt Tryk, men at Henſigten blot var at komme til Kundskab om, hvem der vilde være Medindbyder paa en Opfordring til Grev Holſtein. Godsforvalteren ſelv har forklaret, at han har ſvaret Enkelte, at han har været overbeviſt om, at Godſeieren ikke vilde opſige dem, der ikke fulgte Opfordringen. Der foreligger ogſaa en Forklaring fra en enkelt Mand, en Nebſlager Børreſen, hvilken Mand var Spiremand og altid tidligere havde ſtemt for Spire, men han havde nu beſluttet ſig til, at han ikke vilde ſtemme, fordi han havde mærket, at en halv Snes Mænd af Benſtre, der før havde været hans Runder, nu ikke mere vilde benytte ham. Da han ſik Cirkulæret, ſendte han ſin Søn til Godskontoret med den Bemærkning, at han helſt vilde labe være at ſtemme af de anførte Grunde, og Sønnen kom tilbage med den Beſked, ſom Godsforvalteren gav ham, at Cirkulæret var udsendt for at faae at vide, hvormange Stemmer Grev Holſtein kunde gjøre Regning paa, men ikke indeholdt nogen Truſel, og Enhver kunde frit ſtemme, ſom han vilde. Bedkommende, der har forklaret, at han helſt vilde ſtemme paa Grev